

Votivní deska mostecká
mistr I W- I538
olej. tempera na dřevě 123,5x121,5cm
inv. č. U368

investor: Okr. museum v Mostě
Vítězného února bl.59
Most

restaurátor:

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

M. SKLENÁŘOVÁ
BŘEHOVÁ 1
PRAHA 1

Votivní deska mostecká

mistr I W - I5038

olej. tempera na dřevě 123,5x121,5 cm

inv. č. U368

investor: Okresní museum v Mostě

Vítězného února bl. 59

Most

restaurátor:

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

M. SKLENÁŘOVÁ
BŘEHOVA 1
PRAHA 1

Popis památky:

Votivní deska mostecká - dílo mistra I W - má uprostřed obraz Assumpty, který je lemován šesti kruhovými medailony s mariánskými výjevy. Chronologicky mariánská legenda začíná vlevo dole a končí vpravo dole. Medailony vlevo obsahují odzdoła tyto výjevy: Zvěstování P. Marie, Navštívení P. Marie, Narození Krista, Medailony vpravo odshora: Zmrtvýchstalý Kristus se zjevuje P. Marii, Seslání Ducha sv., Smrt P. Marie. Při spodním okraji výjevu Smrti P. Marie je deska datována r. 1538. Zatím co medailony vlevo v podstatě vyplňují dvojice postav, medailony vpravo jsou zaplněny, či spíše přeplněny množstvím postav. Při dolním okraji desky pod Assumptou klečí proti sobě manželská donátorská dvojice, mezi níž je umístěn erbovní terčík s písmeny V M a značkou

Původní /?/ rám, do něhož je deska zapuštěna drážkami je nyní pokryt souvislou černou vrstvou. Profilaci rámu tvoří široká plochá okrajová lišta, jednou odstupněná ploška a jednou odstupněná, mělce vyžlabená vnitřní lišta s oblounem. Horní část rámu je zvýšena dvakrát odstupněnou římsou, při spodním okraji je místo vnitřní lišty šikmý bankál až k ploché okrajové paspartě.

Stav před opravou

Desková malba je pokryta ztmavlým novějším lakem, který byl nanesen na neočistěnou malbu. V medailonu vlevo nahoře /Narození Krista/ jsou vedle hlavy sv. Josefa patrný hloubková poškození desky, jež jsou retušovány bez tmelení a retuš je ztmavlá. Vpravo jsou dvě mírně rozevřené spáry.

Rám je pokryt souvislou černou vrstvou, která kryje i poškozené plochy rámu /vrypy, hřeby, vypadlá místa/. Konstrukce rámu je ve spojích uvolněná a místy "opravována" hřeby.

Z rubu je patrné napadení desky i rámu červotočem, nejvíce v dolních partiích.

Průzkum

Sondy v lakové vrstvě prokázaly, že ztmavlý lak je novější protože po jeho sejmutí organickými rozpouštědly /terpentin 50% cyklohexanon 30%, etylalkohol 20% /zůstala na malě část prachových částic, zvláště v krakelách. Barevné i podkladové vrstvy drží na podložce dobře, okraje krakel nejsou zdviženy, pouze krakely sledující směr vláken dřeva jsou poněkud rozšířeny. Nejvíce jsou patrný krakely sledující spoje desek. Podkladová křádová vrstva je tenká, o čemž svědčí i charakteristická krakeláž, která tvoří jemnou a hustou čtvercovou síť. Také barevná vrstva je tenká, obzvláště v inkarnátech, kde prosvítá i šedá podkresba. Pouze modrá barva pláště P! Marie je ve všech výjevech silnější a kalná.

Sonda v ploše rámu prokázala, že souvislý černý nátěr není původní, protože kryje i poškozené plochy rámu /vrypy, hřeby, vypadlá místa/. Odkrytá původní polychromie rámu se skládá z okrově zbarvené okrajové ploché pasparty, jednou odstupněné stříbřité plošky a mělce vyžlabené vnitřní lišty s malými zbytky stříbra na temně červeném polymentu.

Postup při restaurování

Nejprve bylo provedeno zabezpečení rubu desky ve spárách zaklížením "motýlků" a její petrifikace voskopryskyřičnou emulzí /včelí vosk+ kalafuna/. Protože bylo nutno provést i opravu konstrukce rámu /spoje/, byla deska po petrifikaci/mimo okraje/ z rámu vyjmuta a okraje, které byly ervotočem více napadeny byly petrifikovány voskopryskyřičným roztokem. Do rámu po opravě spojů /kolíčky, rybiny/ byla vložena deska, rám sklížen a provedena jeho petrifikace. Poté byla z rámu sejmuta souvislá černá olejová přemalba. Ztmavlý a špinavý novější lak byl sejmuto organickými rozpouštědly /terpentin 50% cyklohexanon 30% etylalkohol 20%/. O něco koncentrovanějším rozpouštědlem byla sejmuta přemalba v medailonu s Narozením Krista vlevo od hlavy sv. Josefa, která kryla bez tmelení hloubkové defekty desky. Sonda v orámování medailonů prokázala, že jde o novější zlacení bronzem /!/, které krylo původní, fragmentálně zachované zlacení a proto toto novější zlacení bylo sejmuto. Defekty desky i rámu byly vytmeleny voskokřídovým tmelem a retušovány akvarelem. Orámování medailonů bylo retušováno pravým mušlovým zlatem. Povrch malby je konservován damarovým lakem s voskem a polychromie rámu voskovou emulzí.

Seznam fotodokumentace

- I. Mistr I W - Votivní deska mostecká - celek před opravou
2. sonda na původním rámu
3. sonda na zlacení medailonu
4. sonda v lakové vrstvě mezi donátory
5. stav během snímání lakové vrstvy - medailon Adorace děcka
6. " " " " " - medailon Navštívení P.Marie
7. " " " " " - medailon Seslání Ducha sv.
8. celek po sejmutí lakové vrstvy a vytmelení
9. stav po sejmutí přemalby a vytmelení- medailon Adorace děcka
10. stav po vytmelení- medailon Kristus se zjevuje P.Marii
- II. " " " -medailony Seslání Ducha sv. a
Smrt P. Marie
- I2.Mistr I W- Votivní deska mostecká- celek po opravě
- I3. rub desky po opravě

foto I-II J. Reich

I2-I3 NG v Praze

24. IX. 1979

*Ofa Jeráthron
Marie Schenkové*

K. Meier

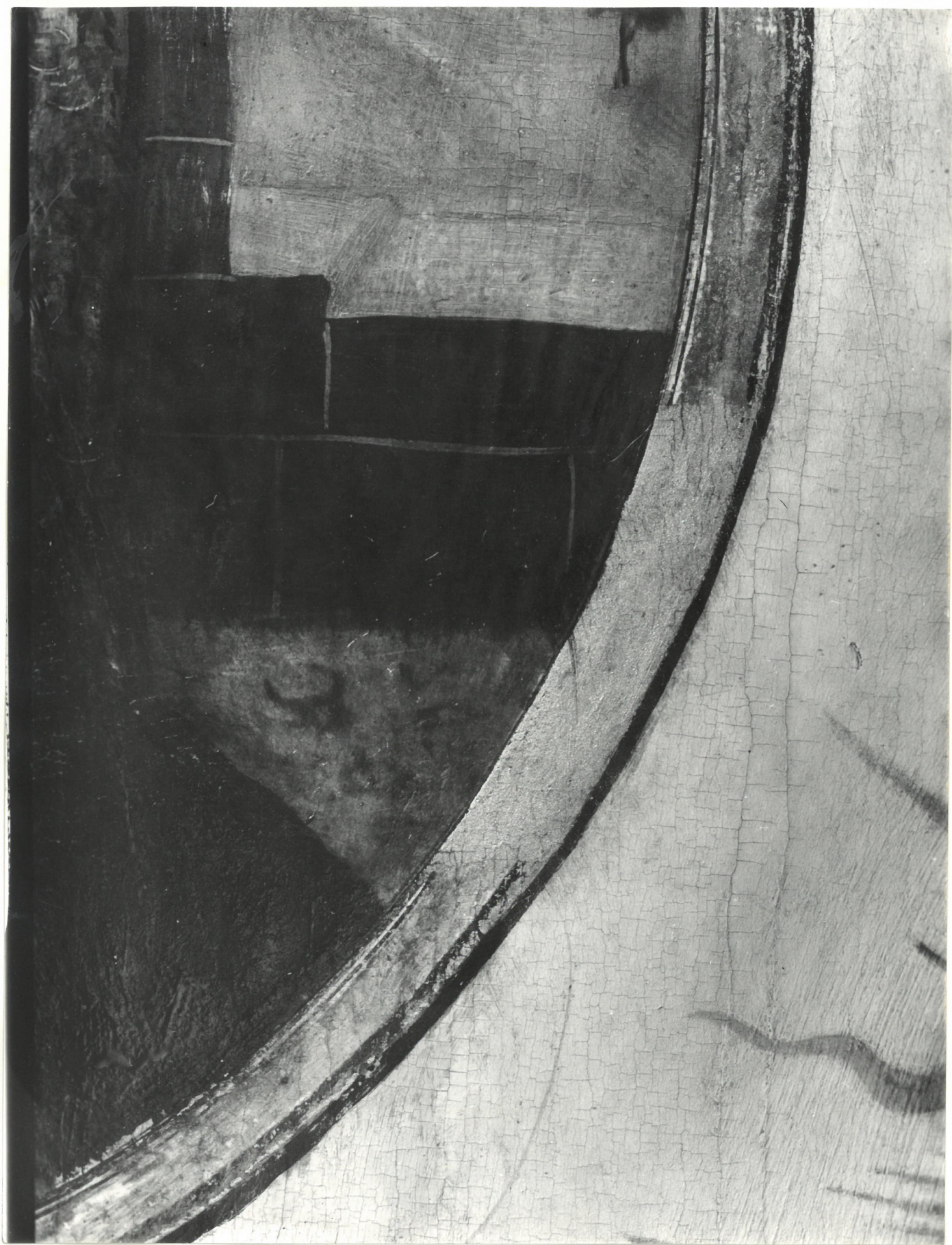
Mistr I W -datováno I538
celek před opravou

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

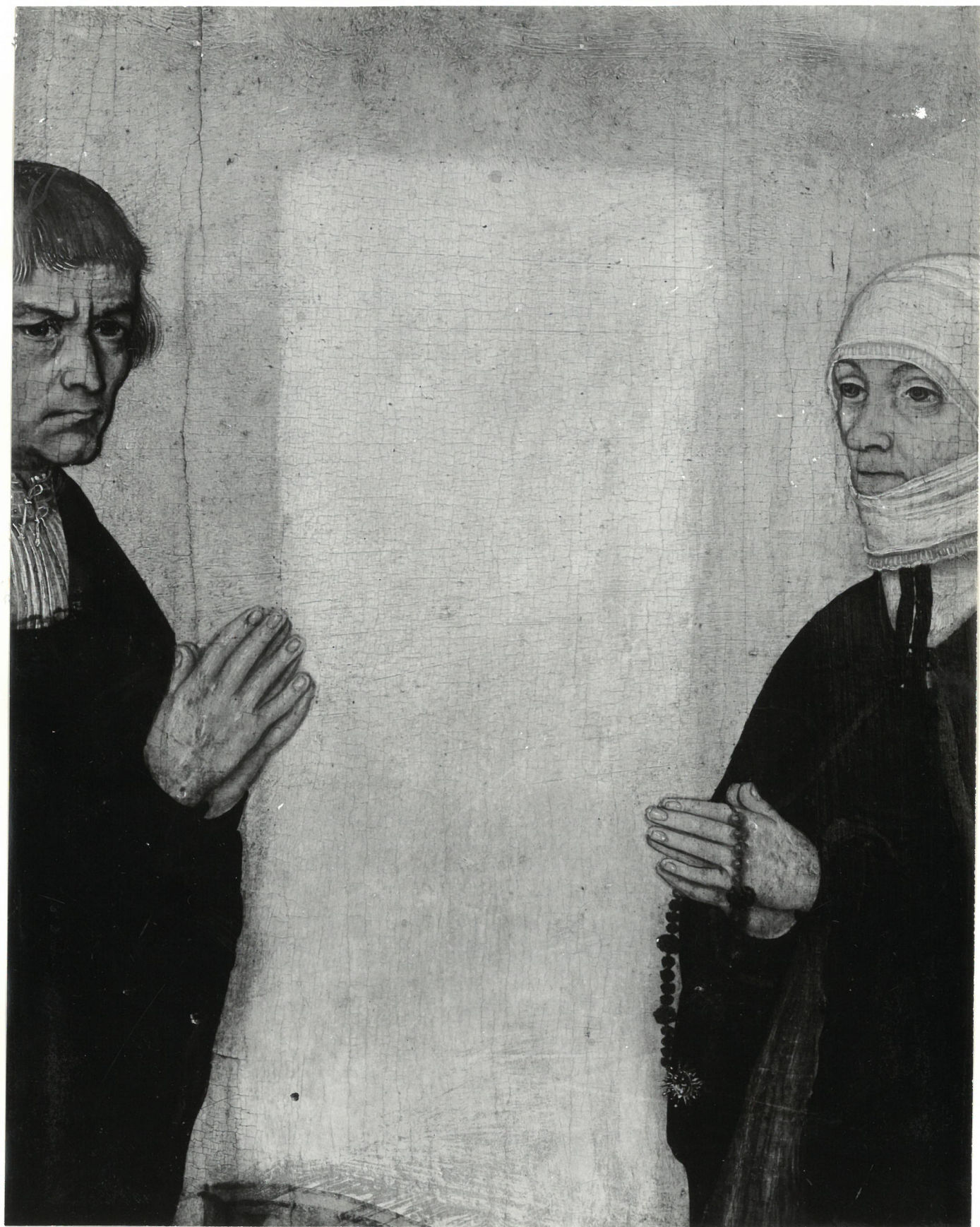
Mistr I W - datováno I538
sonda na původním rámu

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W - datováno I538
sonda na zlacení medailonu

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W - datováno I538
sonda v lakové vrstvě mezi donátory

O.Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W - datováno I538
stav během snímání lakové vrstvy
medailon Adorace děcka

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W - datováno I538
stav během snímání lakové vrstvy
medailon Navštívení P.Marie

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W - datováno I538
stav během snímání lakové vrstvy
medailon Seslání Ducha sv.

O, Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

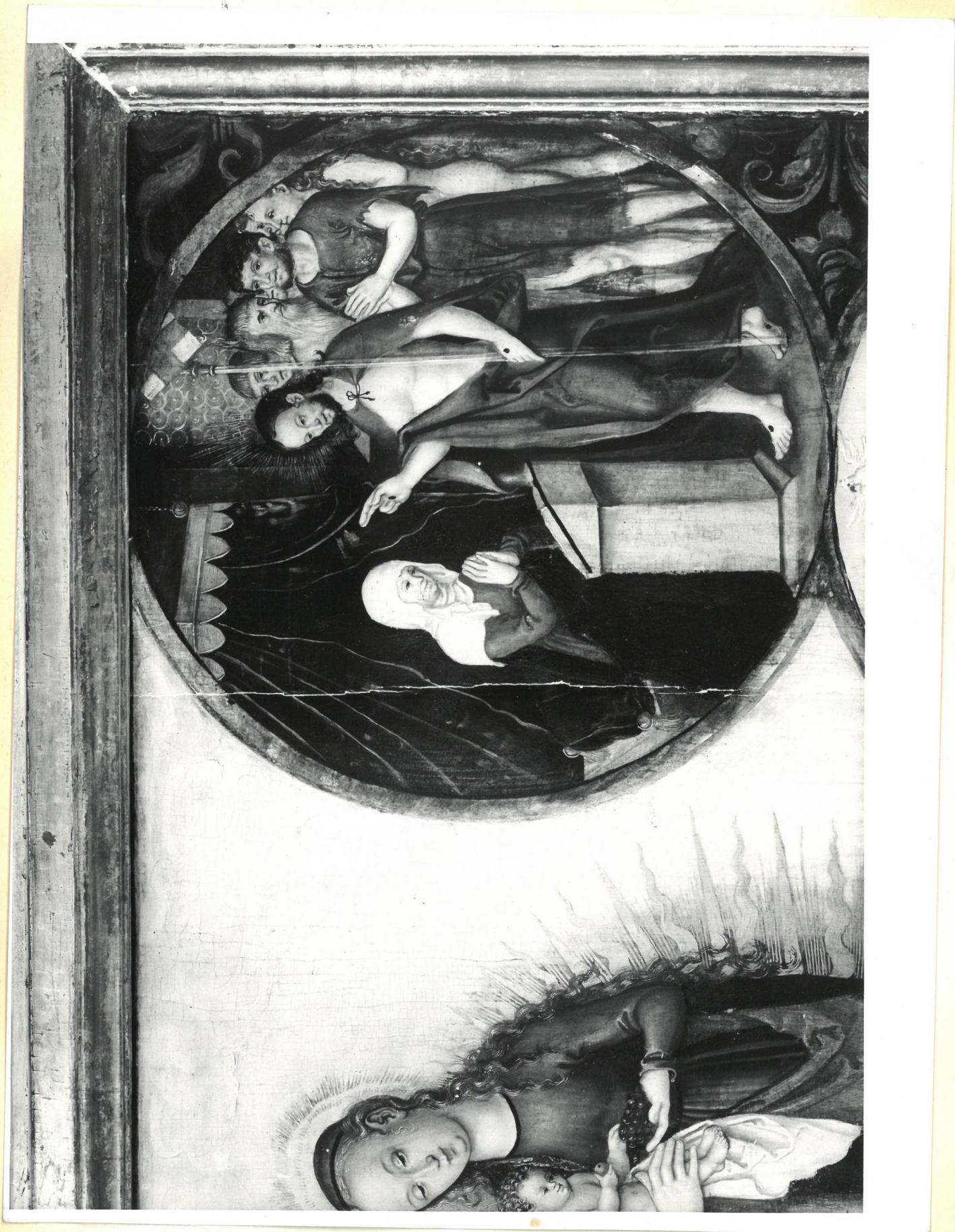
IVl Mistr I W -datováno I538
stav po sejmutíí lakové vrstvy
a vytmelení- celek

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W -datováno I538
stav po sejmutí přemalby a vytmelení
medailon Adorace děcka

O. Jeřábková
Thäľmanova 7
Praha 6

Mistr I W -datováno 1538
stav po vytmelení
medailon Kristus se zjevuje P.Marii

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W -datováno I538
stav po vytmelení
medailony Seslání Ducha sv.
a Smrt P.Marie

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

1538

25

1538 I W -Votivní deska m
datováno 1538
celek po opravě

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6

Mistr I W -datováno I538
rub obrazu po opravě

O. Jeřábková
Thälmanova 7
Praha 6